

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Vráž, okres Beroun

Květnová 64, 267 11 Vráž

Identifikátor školy: 650 013 638

Termín konání inspekce: 14. a 15. duben 2005

Čj:	c5-1094/05-5219
Signatura	ob2cy126

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Vráž, okres Beroun patří mezi školy málotřídní. Sdružuje základní školu, školní družinu, mateřskou školu a školní jídelnu.

Od 1. 1. 2003 funguje jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je obec Vráž, se sídlem na adrese Školní 259, 267 11 Vráž. Kapacita základní školy je 38 žáků, v současnosti má 2 třídy se 16 žáky pěti postupných ročníků. I. třídu navštěvují žáci 1. – 3. ročníku, II. žáci 4. a 5. ročníku. Pro školní rok 2004/2005 má škola povolenu výjimku MŠMT z průměrného počtu žáků ve třídě.

Výuka a výchova probíhají podle vzdělávacího programu *Základní škola* čj. 16 847/96-2, včetně *Úprav a doplňků* čj. 25 018/98-22.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální a materiálně-technické podmínky v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ke dni inspekce,
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni, ke dni inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání a výchovu v základní škole zajišťují celkem tři pedagogické pracovnice – ředitelka a učitelka, obě odborně kvalifikované pro výuku na 1. stupni, a vychovatelka školní družiny, která učí všechny výchovné předměty. Pro výuku anglického jazyka si učitelka průběžně doplňuje odbornost v jazykových kurzech. Skladba učitelských úvazků vychází z omezených možností malé školy a maximálně respektuje specializaci vyučujících a jejich zkušenosti.

Organizační struktura školy vychází z dokumentu *Koncepce rozvoje školy* rozpracovaného do dalších dvou, ve kterých jsou podrobně rozvedeny dlouhodobé záměry činnosti školy i konkrétní plány na aktuální školní rok. Povinnosti a kompetence všech pracovníků, úkoly vyplývající z jejich případných funkcí a řízení školy stanoví *Organizační řád a Provozní řád školy*. Úkoly spojené s finančním řízením, včetně účetní agendy, jsou zajišťovány smluvně účetní firmou. Pověřenou zástupkyní ředitelky školy je učitelka. Koordinace práce probíhá prostřednictvím porad vedení, pedagogických rad a provozních porad, ze kterých jsou pořizovány kvalitně zpracované zápisy. Přenos potřebných informací zajišťuje především denní osobní kontakt všech zaměstnanců školy, nástěnka v ředitelně školy, která slouží zároveň jako sborovna, a nástěnka ve vstupním prostoru školy.

Kontrolní systém je plánovaný a důsledný. Ředitelka školy provádí hospitační činnost pravidelně, i když vzájemné zastupování pedagogických pracovníků je problematické. Písemné záznamy z hospitací jsou kvalitní a mají dobrou vypovídací hodnotu. Hodnocení podřízených probíhá podle písemně stanovených kritérií, se kterými jsou všichni seznámeni. Toto hodnocení pozitivně ovlivňuje jejich profesní růst.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je systematicky plánované, učitelky se zúčastňují vybraných akcí dle svého zaměření. Podněty a poznatky z tohoto vzdělávání se promítly do průběhu sledovaných hodin.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je umístěna v jednopatrové budově společně s mateřskou školou. Základní škola sídlí v prvním patře budovy. Jsou zde dvě prostorné, esteticky upravené třídy s podnětnou výzdobou pro všechny sledované předměty, vybavené zánovním, netradičně uspořádaným nábytkem, kobercem a množstvím didaktických her a pomůcek, včetně knih. V jedné učebně jsou tři počítače napojené na internet a přenosný radiomagnetofon, ve druhé televizor, videorekordér, radiomagnetofon s CD přehrávačem a elektrické klávesy. Další pomůckový inventář je uložen ve skříních ve třídách, na chodbě či v ředitelně, která se nachází mezi třídami. Zde je také žákovská a pedagogická knihovna. Vnitřní prostředí objektu je vkusně vyzdobeno květinami a výtvarnými pracemi žáků. K relaxačním a tělovýchovným činnostem byla v tomto patře vybudována ještě herna vybavená kobercem a základním sportovním náčiním a náradím. Součástí školního areálu je prostorná zahrada s různými průlezkami, pískovištěm (slouží i jako doskočiště), šplhadly a malým pozemkem pro pěstitelské práce.

Ke všem sledovaným předmětům používají žáci platné učebnice, různé pracovní sešity a další didaktické příručky a hry. Využívat mohou také instalovaný výukový software pro výuku českého jazyka, anglického jazyka a matematiky. Jejich přímé využití bylo během inspekce zaznamenáno v českém jazyce a matematice. Programy a hry mohou žáci využívat i mimo vyučování. Standardní je vybavení pomůckami pro žáky s vývojovými poruchami učení.

Systematickou kontrolu se zaměřením na četnost a účelnost zařazování pomůcek do výuky ředitelka školy neprovádí, materiální fond školy je však běžně do výuky začleňován. Veřejností jsou využívány služby školní kuchyně, která vaří pro místní důchodce. Oblast materiálně-technických podmínek ředitelka plánuje dlouhodobě (opravy a modernizace budovy) i operativně dle momentálních finančních možností (meotar).

Materiálně-technické podmínky vzdělávání umožňují realizovat zvolený vzdělávací program na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Vzdělávání a výchova na škole jsou realizovány podle vzdělávacího programu *Základní škola čj. 16 847/96-2*, včetně *Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22*. Týdenní hodinové dotace odpovídají učebnímu plánu programu, který je doplněn o jeden nepovinný předmět a dva zájmové útvary. Jeden z nich se uskutečňuje v rámci školní družiny. Jako cizí jazyk je vyučován jazyk anglický ve 4. a 5. ročníku. Škola se dále zúčastňuje různých vzdělávacích a poznávacích akcí, kterými je vyučovací proces vhodně doplňován, organizuje pro žáky plavecký výcvik, v zimě bruslení, vyjíždí do školy v přírodě, koná podzimní a jarní cvičení v přírodě, zapojuje se do akcí s ekologickým zaměřením, součástí výchovně-vzdělávacího procesu je i environmentální výchova. Výuka ve sledovaných ročnících v daných předmětech probíhala v roce 2003/2004 a ke dni inspekce podle platných osnov. Vyučující pracují podle tematických plánů, které si upravují dle aktuální situace ve třídě (nezvládnutí učiva – např. anglický jazyk, organizační přesuny – výchovné předměty apod.). Do klasického vyučování zařazují projektové dny. Třídní knihy průkazně zachycují průběh vzdělávání, jsou pravidelně kontrolovány, výchovně-vzdělávací proces je důsledně sledován. Pro 2 žáky s vývojovými poruchami učení jsou vypracovány individuální vzdělávací programy, které jsou čtvrtletně vyhodnocovány a projednávány s rodiči.

Rozvrh hodin, včetně přestávek, odpovídá psychohygienickým požadavkům. Ve škole není zavedeno zvonění. V první přestávce je žákům zajišťována svačina. Školní řád je vypracován podle původní legislativy a jsou v něm vyváženě ošetřeny všechny předepsané oblasti. Provozní řády učeben obsahují všechny náležitosti a jsou vyvěšeny na viditelných místech. Ředitelka zastává funkci výchovné poradkyně, spolupracuje v této oblasti s pedagogicko-psychologickou poradnou i s rodiči. Vždy jedenkrát týdně po vyučování provádí reedukaci poruch integrovaných žáků. Školní metodičkou prevence je učitelka. Škola má vypracovaný minimální preventivní program, jehož obsah je začleněn do výuky. Plnění programu je každoročně vyhodnocováno.

Informační systém vůči žákům je velmi dobrý. Využívány jsou nástěnky ve třídách i na chodbách, osobní jednání učitelů, je pro ně zřízena schránka důvěry. Informace o chování a prospěchu jsou rodičům žáků předávány prostřednictvím žakovských záznamníků, resp. žakovských knížek. S chováním žáků nemá škola závažné problémy, v letošním školním roce nebyla udělena žádná výchovná opatření. Rodiče dále využívají konzultačních hodin, dle potřeby jsou zváni k přímému jednání, mohou osobně sledovat výchovně-vzdělávací proces, jsou pro ně pořádána neformální posezení a společenské akce. Další informace o práci školy se mohou dozvědět z regionálního tisku, kde má škola vlastní stránku, a z výroční zprávy o činnosti školy za uplynulý školní rok.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy

Během inspekce bylo hospitováno celkem v osmi hodinách, a to ve třech hodinách českého jazyka, ve dvou hodinách matematiky a v jedné hodině anglického jazyka, výtvarné výchovy a praktických činností. Byla zhlédnuta výuka ve všech ročnících a u všech tří vyučujících. Všechny sledované hodiny byly připraveny pečlivě a zodpovědně, promyšleně byla naplánovaná především organizace práce během výuky. Stanovené cíle odpovídaly věku a schopnostem žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata, téměř vždy bylo využito mezipředmětových vztahů.

Materiální podpora výuky měla velmi dobrou úroveň, učitelky využívaly rozmanité pomůcky, které žáky motivovaly k tvořivé činnosti. Ke zvýšení efektivity hodin přispělo zařazení práce na PC, videoukázka, použití kláves, CD přehrávače a didaktických her.

Všechny hodiny byly dynamické, společné činnosti střídaly samostatnou práci žáků, práci ve skupinách či ve dvojicích, nebyl opomíjen individuální přístup. Rychlejší žáci měli většinou zadaný úkol navíc, nebo mohli provádět nějakou doplňkovou činnost. Pracovalo se v lavicích, na koberci, u počítačů nebo v prostoru celé třídy. Hodina praktických činností probíhala na zahradě. Čas věnovaný žákům jednotlivých ročníků v obou třídách byl rovnoměrně rozdělen a efektivně využíván. Hodiny byly bohaté svým obsahem, žáci si osvojovali poznatky a dovednosti na základě zajímavých metod práce. Aplikovali získané poznatky, dokázali si vyhledávat informace, nechybělo zadání diferencovaných úkolů. Po splnění dílčích úkonů následovala vždy zpětná vazba a shrnutí. Psychohygienické podmínky byly dodržovány, vždy bylo pamatováno, na zařazení vhodné relaxace, drobné hry nebo další formy odlehčení, opomíjeno bylo však větrání místností.

Úvodní motivace byla prováděna většinou zadáním úkolů nebo seznámením s programem hodiny, ojediněle bylo využito písňů či herních prvků, v hodinách výchovných předmětů bylo vždy využito ukázky výtvaru, nebo vyučující použila knihu či fotografii. Průběžná motivace nechyběla v žádné hodině, žáci byli motivováni zajímavými činnostmi, rozmanitými úkoly a pozitivním hodnocením.

Vztahy mezi žáky a učitelkami byly vřelé a vsřícené. Žáci se chovali bezprostředně, nebáli se diskutovat, zeptat se, žádat o vysvětlení. Učitelky rozvíjely komunikační dovednosti žáků,

vždy je vedly k odpovědi celou větou, nechaly je vyjadřovat své vlastní názory. V hodině anglického jazyka mluvila učitelka převážně anglicky, nechyběl také poslech textu čteného rodilými mluvčími a jeho následné čtení a práce s ním. Veškerou výuku charakterizovala vzájemná spolupráce žáků, tolerance k chybám druhých, byla dodržována pravidla chování i vzájemného respektu. Ve všech hodinách byl vytvořen prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků. Bylo patrné, že žáci jsou zvyklí pracovat v týmech.

Hodnocení různými způsoby prolínalo všemi zhlédnutými hodinami. Nechybělo vzájemné hodnocení žáků, objevilo se i sebehodnocení. Ocenění pokroku, zdůvodnění hodnocení a jeho diferenciací byly samozřejmostí. Písemnosti žáků jsou kontrolovány, klasifikace sledovaných předmětů dostatečná.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy byly hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Evaluační škola je plánovitá a systémová, vychází z podrobně vypracovaného dokumentu *Evaluační program školy*, který je nedílnou součástí řízení školy. Vnitřní evaluace je zaměřena na sebehodnocení a vzájemné hodnocení pracovníků školy, vnější pak sleduje a analyzuje především odezvy rodičovské a ostatní veřejnosti, zřizovatele a dalších kontrolních orgánů.

Ředitelka školy připravuje jednou za rok dotazníky pro žáky, rodiče, pedagogy a provozní zaměstnance. Jejich analýza jí pomáhá při plánování další činnosti školy.

Každoročně se žáci školy zúčastňují různých didaktických, sportovních, výtvarných nebo hudebních soutěží a reprezentují školu různými výstavami, koncerty a veřejnými vystoupeními. Učitelka hudební výchovy se podílela na vydání vlastního CD žáků školy.

Celkově byl průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, č.j. 29 892/02-21, ze dne 19. 11. 2002*
2. *Zřizovací listina, vydaná Obcí Vráž dne 26. září 2002, bez č.j.*
3. *Rozhodnutí MŠMT o povolení výjimky z počtu žáků ve třídě na školní rok 2004/2005, ze dne 27. dubna 2004, č.j. 17 752/04-22*
4. *Žádost o povolení výjimky podle § 6, odst. 3 zákona 138/1995 Sb., ze dne 16. ledna 2004, starosta obce Vráž, č.j.18/2004*
5. *Dodatek k žádosti o udělení výjimky z počtu dětí na šk.r. 2004/2005, ze dne 22. ledna 2004, č.j. 12/2004, ředitelka školy*
6. *Provedení kontroly aktuálního stavu počtu žáků, ze dne 15. března 2005, č.j. 66/2005, starostka obce Vráž*
7. *Výroční zpráva o činnosti školy ze školního roku 2003/2004*
8. *Údaje o výsledcích ČŠI – poslední inspekce ukončená dne 13. března 2000*
9. *Koncepce rozvoje školy, bez data a č.j.*
10. *Koncepční záměry základní školy pro období 2003 – 2008, bez data a č.j.*

11. *Koncepční záměry základní školy pro období 2004 – 2005*, bez data a č.j.
12. *Plán činnosti školy (šk. rok 2004 – 2005)*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
13. *Plán pedagogických rad, provozních porad a porad vedení*, bez data a č.j.
14. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
15. *Plán dalšího vzdělávání pracovníků školy 2004/2005*, bez data a č.j.
16. *Plán spolupráce školy s jinými subjekty*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
17. *Organizační řád*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
18. *Provozní řád školy*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
19. *Řád školy*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
20. *Informační systém školy*, bez data a č.j.
21. *Plán kontrolní a činnosti pro šk. rok 2004 – 2005*, bez data a č.j.
22. *Plán hospitační činnosti – školní rok 2004 – 2005*, bez data a č.j.
23. *Evaluační program školy*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
24. *Stanovení osobního příplatku*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
25. *Výchovný poradce – pracovní náplň*, bez data a č.j.
26. *Individuální vzdělávací program*, bez data a č.j.
27. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků ve školním roce 2004/2005
28. *Minimální preventivní program šk.r. 2004/2005*, bez data a č.j.
29. *Prevence sociálně-patologických jevů a protidrogová prevence*, bez data a č.j.
30. *Hodnocení MPP ZŠ Vráž ve školním roce 2003 – 2004*, bez data a č.j.
31. *Program environmentální výchovy a vzdělávání*, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
32. *Roční plán EVV a osvěty*, bez data a č.j.
33. Zápisy z hospitace
34. Zápisy z porad vedení, pedagogických rad a provozních porad
35. Třídni knihy ze školních roků 2003/2004 a 2004/2005
36. Třídni výkazy ze školního roku 2004/2005
37. *Učební plán ZŠ a MŠ Vráž, okres Beroun ve školním roce 2004 – 2005*, bez data, č.j. 16847/96-2
38. *Přehled nepovinných předmětů a zájmových útvarů*, bez data a č.j.
39. *Organizace ZŠ a MŠ Vráž – přehled s rozpisem přestávek pro školní rok 2004/2005*
40. Rozvrhy hodin pro školní rok 2004/2005
41. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2004/2005
42. Žákovské záznamníky a žákovské knížky
43. Žákovské písemnosti v předmětech český jazyk, matematika a anglický jazyk
44. Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání na škole jsou výborné. Hlavní předměty jsou vyučovány odborně kvalifikovanými učitelkami, úroveň jazykového vzdělání učitelky pro výuku anglického jazyka na 1. stupni je naprosto dostačující a zajištění výuky výchov vychovatelkou

školní družiny byl promyšlený krok ředitelky školy, protože propojení školní výuky relaxačních předmětů s činností mimo vyučování je pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu ve škole velkým přínosem. Organizace činnosti a provozu školy je velice přehledná, systém vedení a hodnocení zaměstnanců je kvalitně propracovaný, kontrola je pravidelná a důsledná.

Materiálně-technické zázemí školy, prostory a vybavení pomůckami, umožňují zajištění výchovně-vzdělávacího procesu na velmi dobré úrovni. Materiální fond je pedagogy hojně využíván a při výuce i mimo ni velice účelně uplatňován. Ředitelka materiální oblast neustále sleduje a v mezích finančních možností se snaží vybavení školy neustále vylepšovat.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaných předmětech velmi dobrou až vynikající úroveň. Ve všech hodinách bylo uplatňováno činnostní učení, čas věnovaný žákům jednotlivých ročníků ve třídách byl rovnoměrně rozdělen a efektivně využíván. Žáci jsou vedeni k týmové i samostatné práci, čímž je pozitivně podporován rozvoj jejich osobností. Velmi dobrá je činnost školy s integrovanými žáky a v oblasti prevence negativních sociálních jevů.

Od poslední inspekce, která proběhla v březnu 2000, došlo ke změně ve složení pedagogického sboru, škola se stala právním subjektem. Pozitivní posun byl zaznamenán v oblastech personálních a materiálních podmínek školy i v kvalitě vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Miroslava Hájková	M. Hájková v.r.

V Praze dne 25. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 4.5.2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ivana Ženíšková

I. Ženíšková v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	23. 5. 2005	c5-1094/05-5219

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.